

Середня заробітна плата в країні як орієнтир для формування рівня оплати праці в освіті – це наступний чинник, який впливає на формування і ефективність видатків бюджету на освіту. Підвищення рівня оплати праці у галузі освіти, доведення і збереження відповідності рівня заробітної плати педагогічних працівників у галузі до рівня середньої заробітної плати по економіці можуть виступати заходами, спрямованими на підвищення якості надаваних освітніх послуг. Подібні заходи сприяють мотивації працівників галузі освіти, забезпечення умов для залучення висококваліфікованих кадрів.

Підсумовуючи викладене, можна констатувати, що формування видатків бюджету на освіту відбувається у складному макроекономічному середовищі, що поєднує дію чинників внутрішнього та зовнішнього порядку. Урахування їх дії при визначенні пріоритетів державної політики у гуманітарній сфері – одна із найважливіших передумов успішного розвитку освіти в сучасних умовах.

Література:

1. Горин В. П. Бюджетне фінансування освіти в світлі критеріїв соціальної безпеки / В. П. Горин // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Економіка. – 2010. – Вип. 15. – С. 248-255.
2. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25.06.2013 р. № 344/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>
4. У 2015 році за кордоном навчалися 53 тисячі українських студентів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dt.ua/UKRAINE/u-2015-roci-za-kordonom-navchalisya-53-tisyachi-ukrayinskih-studentiv-206742_.html
5. Шахова Г. Я. Государственные расходы и социально-экономическое развитие / Г. Я. Шахова, И. П. Боженко // Финансы. – 2005. – № 8. – С. 61-66.

Толуб'як Павло

ст. гр. ФУПОМ-22

Тернопільський національний економічний університет

ptolubyak@gmail.com

Науковий керівник – к.е.н., ст.викл. Петрушка О.В.

ЗАЛУЧЕННЯ МІГРАЦІЙНОГО КАПІТАЛУ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙ У РЕГІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

Залучення капіталу трудових мігрантів в економіку прикордонних регіонів є одним із механізмів збільшення регіональних інвестицій. В

країнах, що розвиваються трудові мігранти є потужним джерелом інвестування економіки, активно сприяють розвитку депресивних регіонів. За різними підрахунками сума грошових переказів трудових мігрантів в Україні у кілька разів перевищує обсяги прямих іноземних інвестицій. Разом з тим, аналіз основних економічних мотивів працевлаштування громадян України за кордоном показує, що серед основних чинників трудової міграції переважають споживчі (поліпшення житлових умов, придбання товарів тривалого вжитку, задоволення поточних життєвих потреб, накопичення коштів для оплати навчання дітей), тоді як мотивація накопичення капіталу для заснування власної справи чи з метою інвестування займає останнє місце [1, с. 379].

Світовий досвід пропонує широкий спектр дієвих механізмів для трансформації коштів трудових мігрантів в інвестиційні ресурси стимулювання регіональної економіки. Зокрема:

– випуск спеціальних регіональних облігацій та їх розміщення серед мігрантів і діаспори. За останні 60 років цим механізмом скористались уряди більш як 20 країн світу залучивши у власні економіки понад 50 млрд. дол. США;

– реалізація програми «три для одного». Така програма була реалізована у Мексиці та передбачала співфінансування інвестиційних проектів у соціальній сфері за рахунок бюджетних коштів (з федерального бюджету та бюджету конкретного штату) і переказів трудових мігрантів у співвідношенні 2 : 1 [2, с. 318];

– створення пайових фондів діаспори. Функціонуючи за схемою колективного інвестування, пайові фонди є каналами надходження в регіональну економіку не лише коштів, але й нових технологій, джерелом відкриття інвестиційних можливостей регіону для іноземного ринку капіталу. В окремих державах ці пайові фонди зорієнтовані на першочергову допомогу підприємствам малого бізнесу, що не лише сприяє розвитку місцевої економіки, але й має важливе соціальне значення;

– створення організацій трудових мігрантів. У співпраці з органами державної та регіональної влади організації трудових мігрантів мають виробити механізми взаємовигідної співпраці між «заробітчанами» та державою [1, с. 378]. Важливу роль у цьому процесі має відіграти сприяння з боку регіональних органів влади створення асоціацій та земляцтв трудових мігрантів [3]. Зокрема, у Львівській, Закарпатській, Чернівецькій областях за сприяння обласної влади такі асоціації чи земляцтва могли б бути створені у Польщі, Італії, Португалії та інших країнах з великою чисельністю трудових мігрантів із цих областей. Такі асоціації стали б каналами колективних інвестицій в економіку та соціальну інфраструктуру окремих районів чи громад прикордонних

областей, тим самим принісши відчутну вигоду не тільки сім'ям мігрантів, а й решті жителів депресивних міст та селищ.

Залучення міграційного капіталу до інвестування економіки прикордонних регіонів України вимагає вирішення цілого комплексу проблем. Серед проблем, що стримують співвітчизників-мігрантів вкладати кошти у бізнес-проекти в Україні фахівці Національного інституту стратегічних досліджень визначають такі: недостатність знань та підприємницьких навичок у трудових мігрантів; слабка поінформованість мігрантів про підприємницькі можливості й законодавчі вимоги; відсутність державних програм, в тому числі з використанням механізмів державно-приватного партнерства [3].

Вирішити зазначені вище проблеми без допомоги держави доволі складно. Тому, стратегічними орієнтирами державної політики щодо залучення коштів трудових мігрантів для інвестування регіональної економіки можна визначити:

– на загальнодержавному рівні - формування правової бази управління міграційним капіталом, зокрема Стратегії міграційної політики, Закону України «Про статус трудового мігранта» та нормативно-правових актів, що врегульовуватимуть питання соціального захисту, пенсійного забезпечення трудових мігрантів, оподаткування, а також таких нормативних документів, які б передбачали певні економічні стимули для таких інвесторів; внесення змін до державної та регіональних програм співпраці із українцями, які проживають за кордоном та трудовими мігрантами в частині їх доповнення, що стосуватимуться фінансової, торгівельної та інвестиційної співпраці; вироблення механізмів легалізації заробітної плати трудових мігрантів та запровадження страхових інструментів з метою забезпечення їх соціального захисту; відкриття при дипломатичних і торгівельно-економічних місцях України закордоном підрозділів для консультування українських трудових мігрантів щодо підприємницьких та інвестиційних можливостей в Україні. Такі ж консультаційні структури можуть бути створені й при органах місцевої влади на регіональному рівні. Їхня компетенція має поширюватись на трудових мігрантів, що повернулись в Україну, а також іноземців;

– на рівні регіональних та місцевих органів влади – активізація діяльності базових центрів зайнятості щодо працевлаштування громадян, які повернулись в Україну з трудової міграції; проведення активної інформаційної кампанії щодо участі у спеціалізованих курсах для набуття знань щодо підприємницької діяльності, відкриття власної справи, бухгалтерського обліку та оподаткування для потенційних підприємців з числа трудових мігрантів; активне використання механізму державо-приватного партнерства в рамках реалізації регіональних програм соціально-економічного розвитку; розробка регіональних програм залучення приватних трансфертів до фінансування малого бізнесу.

Література:

1. Коваль Я. Економічний механізм залучення коштів трудових мігрантів громадськими організаціями з метою розвитку підприємництва в Україні / Я. Коваль // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. – 2013. – Вип. 3(101). – С. 377-385.

2. Гошко Т. Шляхи залучення коштів трудових мігрантів в економіку України / Т. Гошко // Наукові записки НУ «Острозька академія». Серія: Економіка. – 2011. – Вип 17. – С. 317-321.

3. Флейчук М. Інституційні механізми залучення коштів трудових мігрантів як інвестиційного ресурсу розвитку економіки периферійних територій західних регіонів України: Аналітична записка / М. Флейчук, О. Радіца, О. П'ятковська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1338/>

4. Хворостина О. Чому заробітчани не готові інвестувати в українські інфраструктурні проекти / О. Хворостина // LB.ua. – 17.05.2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukr.lb.ua/economics/2016/05/17/335305_chomu_zarobitchani_gotovi.html

Трибушко Михайло

ст. гр. ФУПОзм – 21

Тернопільський національний економічний університет

levataxi@gmail.com

Науковий керівник – к.е.н., доцент Квасниця О.В.

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

В Україні питання забезпечення органів місцевого самоврядування фінансовими ресурсами в обсязі, достатньому для виконання ними своїх функцій та повноважень є актуальним завданням сьогодення вирішення якого сприятиме якісному виконанню органами місцевого самоврядування їхніх функцій. Зокрема особливої уваги в цьому контексті потребують питання визначення резервів розвитку фінансового потенціалу, пошук яких слід здійснювати не тільки в системі міжбюджетних трансфертів, а й в контексті активізації залучення власних ресурсів.

Функціонування та розвиток будь-якої території забезпечується наявністю фінансових ресурсів, а також вмінням раціонально їх використовувати. Фінансові ресурси органів місцевого самоврядування є об'єктом і реальним вираженням місцевих фінансів, а суб'єктами економічних відносин, в процесі яких вони формуються, розподіляються і використовуються, є територіальною громадою та органами місцевого самоврядування, державні органи влади, юридичні та фізичні особи.